

Richtlijn voor een op de soort afgestemde
voeding voor paarden

De basisverzorging in Paardenvoeding

Paarden hebben diversiteit nodig

Gezonde weiden en graslanden, zoals die vroeger vanzelfsprekend waren, bevatten een groot aantal verschillende grassen en bloeiende planten. De weiden van vandaag zijn bijna allemaal kunstmatig ingezaaid, met gekweekte grassen, meestal voor dieren van de intensieve landbouw. Toch zijn veel bloeiende planten ook geneeskrachtige planten.

Zij leveren een enorm aantal secundaire plantaardige stoffen. Sommige helpen de spijsvertering, andere zijn ademhalings—

of bloedsomloop bevorderend. Antioxidanten hebben ontstekingsremmende effecten en bevorderen de vruchtbaarheid. Er is geen lichaamsdeel dat geen baat heeft bij deze stoffen.

**Optimale voeding is de basis van gezondheid.
Paarden zijn sobere dieren!**

Vijftig jaar geleden, als een paard gewoon in de wei kon worden gezet, kreeg het bijvoer van hooi, stro en zout op een manier die bij de soort en zijn behoeften paste. Paarden in arbeid kregen krachtvoer zoals haver of gemalen gerst.

Thema's:

Paarden hebben diversiteit nodig	2
De basis	3
Onze kruidenmengsels	5
Minerale voorziening	6
Krachtvoer & Granen	7
Hunsrucker Trift	8

Esparcette
(*Onobrychis viciifolia*)

Paarden hebben diversiteit nodig

Maar de soortenrijke weiden en graslanden bestaan niet meer; en de kruiden — en houtvrije monoculturen van hoogwaardige grassen voor hoogproductieve koeien doen geen recht aan onze paarden.

Van de 60 tot 80 verschillende plantensoorten die vroeger deel uitmaakten van het dagelijkse dieet van de paarden, zijn er nog nauwelijks 10 over. De grassen die nu het voedselspectrum domineren, missen deze vitale stoffen, die in kruiden in overvloed te vinden zijn.

Spijsvertering — Het werk van bacteriën

De spijsvertering in het paard is voornamelijk het werk van bacteriën, die honderd keer meer enzymen kunnen produceren dan het lichaam zelf. Gezonde voeding moet eerst de darmflora voeden, want het zijn de gewenste darmbacteriën en — schimmels die vervolgens het organisme voeden. Het is de taak van een aan de soort aangepast dieet, dat gekenmerkt wordt door veelzijdigheid en afwisseling en waarbij het energiegehalte van het voedsel steeds in het oog moet worden gehouden, om foutieve kolonisatie in te dammen of te voorkomen.

Paarden zijn continue eters.

Paarden die in vrijheid leven brengen 16 tot 19 uur per dag door met eten. Daarbij verplaatsen zij zich langzaam lopend met de kop het hoofd omlaag, over een afstand van 6 tot 20 km. Paarden kijken constant om zich heen. Afwisseling in de weiden hield de paarden in beweging.

Voor paarden is eten meer dan alleen maar een calorieënname. Het creëert een sociale ervaring, kalmeert, voorkomt verveling, brengt nieuwe zintuiglijke indrukken en verwarmt het lichaam. Hiermee moet ook rekening worden gehouden bij aangepaste voeding.

De Trift

Triften zijn paden waarlangs vee naar de weide werd gedreven. De gras- en kruidenrijke paden ontwikkelden, doordat ze meestal onregelmatig begraaft werden, een eigen flora. De wegen strekten zich niet alleen uit over enkele kilometers van de stal naar de weide, maar konden hele stukken land doorkruisen en hoogvlakten verbinden met valleivelden. De grazende dieren verspreidden ook plantenzaden terwijl ze hun vee voortdreven, vandaar dat de Triften altijd bijzonder rijk waren aan kruiden.

Op het platteland komen we vaak straatnamen tegen als Zur Trift, An der Trift of Vieh-Trift, maar ze zijn ook te vinden in steden als Berlijn, Keulen of Leipzig. Het vee werd over begroeide Triftpaden naar de markten in de steden gedreven.

Als energiearm basis- of krachtvoer om in te mengen, dat niet geweekt hoeft te worden maar droog gevoerd kan worden, bieden wij de **Hunsrücker Trift** aan. Wij presenteren u dit op de achterpagina van deze gids.

©Alexia Khruscheva

Smalle weegbree
(*Plantago lanceolata*)

Grassen, kruiden, zaden, vruchten, schors, wortels, aarde

Laten we een voorbeeld nemen aan de natuur, want die heeft het „paarden-succes-verhaal“ al minstens 6.000.000 jaar mogelijk gemaakt. Wilde paarden maken gebruik van de diversiteit van meer dan 500 planten. En elke plant, elk mineraal in de planten heeft meer te bieden dan een bepaalde eenheid koper, zink of selenium, namelijk secundaire plantaardige stoffen, microorganismen, enzymen, maar ook energetische factoren zoals de in de plant opgeslagen „maan- of zonne-energie“ zorgen voor de nodige levensenergie. Het lijkt aanmatigend om te proberen deze diversiteit te vervangen door een paar kunstmatige vitaminen en synthetische mineralen.

Het klimaat, de wisseling van de seizoenen, de manier van paarden houden, maar ook individuele factoren zoals vachtconditie en beharing, leeftijd, opgelopen verwondingen, plaats in de kudde en het eigenlijke constitutietype van het paard bepalen in hoofdzaak de vereiste nutriënteninname. Een gestandaardiseerde waarde „dagelijkse behoefte van een paard x kg levend gewicht“ doet dus op geen enkele manier recht aan het dier. De eis is individueel en voortdurend aan verandering onderhevig. Eén enkel voeder of de perfecte mineralisatie voor alle rassen, levenssituaties en seizoenen kan niet werken.

Vandaag de dag worden paarden gevoerd met voer dat volledig in strijd is met een natuurlijke voeding, met name met buitensporige hoeveelheden graan, hooi en kuilvoer van soortenarme weiden, maar ook met buitensporige hoeveelheden mineraalvoer met synthetische vitaminen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zich steeds vaker ziekten voordoen die vroeger niet of slechts zeer zelden voorkwamen.

Natuurlijke voeding van paarden in de praktijk

De eerste stap die wij aanbevelen is het weglaten: het weglaten van „fast food“ zoals kant-en-klaar voer, pellets en grote hoeveelheden graan. Er zitten veel vulstoffen en bijproducten in bijna alle graan- en korrelvoerders (zelfs in voeders die bedoeld zijn voor maag- en darmproblemen of stofwisselingsproblemen). Bijna altijd gaan de fabrikanten er prat op dat het voer zeer beschikbaar is en snel en gemakkelijk verteerbaar is.

Dit is waar met deze afgebroken voeders, maar paarden hebben juist het tegenovergestelde nodig: magere en grove structuur die veel kauwwerk vereist en langzaam verteerd wordt. Teruggebracht tot de essentie. De voeropname moet langzaam en kalm gebeuren, paarden zijn er voor gemaakt. Ze eten selectief; een paar stengels hier, een blaadje daar. Als paarden slechts een paar keer per dag kleine hoeveelheden ruwvoer krijgen, haasten ze zich, eten ze veel te snel, kauwen ze te weinig en speekselen ze te weinig. Dit leidt tot spijsverteringsstoornissen, gebrekkige fermentatie en, in het ergste geval, kolieken.

De basis

Het allerbelangrijkste in de voeding van paarden en de absoluut noodzakelijke basis is ruwvoer van hoge kwaliteit, indien mogelijk vrij beschikbaar. Dit omvat hooi, stro en gras. Zoveel mogelijk weidegang, omdat dit het meest overeenkomt met het natuurlijke gedrag van het paard. Tijdens perioden zonder weidegang moet ruwvoer permanent beschikbaar zijn: Hooi, stro, bladeren en bladhooi, ook takken en twijgen. Ze knabbelen graag schors af en eten dunne twijgjes. Dit dient niet alleen voor de bezigheid en de tandverzorging, maar voorziet de paarden ook van vele mineralen en vitale stoffen.

Tijm
(*Thymus Officinalis*)

Een gezond paard, dat permanent hooi tot zijn vrije beschikking heeft, eet 2 tot 3 kg per 100 kg lichaamsgewicht per dag.

Om aan deze basisbehoefte van een constante eter te voldoen, ondanks het tegenwoordig gebruikelijke energierijke hooi en vet gras, is een uitdaging die vooral eigenaren van een licht gevoed paard het hoofd moeten bieden. Met voldoende beweging, schraal grasland en met mager, vezelrijk hooi is het ook mogelijk om deze doorgaans robuuste paarden en pony's gezond te houden.

Een permanente aanvoer van ruwvoer is niet alleen belangrijk voor een gezond maag-darmkanaal, maar ook voor de psyche van het paard.

Grazen, het hoofd in het gras laten zakken in de kring van de kudde, is een oerinstinct en een absolute behoefte.

Kruiden voor elke dag

We kunnen het gebrek aan plantensoorten in de weiden en het hooi van vandaag niet veranderen, maar we kunnen uw paarden wel specifieke kruidenmengsels aanbieden die de diversiteit van een gezonde weide of grasland in de voerbak brengen.

Deze kruiden zijn rijk aan mineralen, vitaminen en secundaire plantaardige stoffen zoals antioxidanten, etherische oliën, tannines, bitterstoffen of flavonen. PerNaturam heeft in zijn mengsels een groot aantal planten gecombineerd naar de natuurlijke behoeften en die vandaag in weiden en graslanden ontbreken.

Voor de basisvoorziening zijn voornamelijk de landschapsmengsels beschikbaar. Voor de kennismaking met de dagelijkse kruidenvoeding bieden wij het **kruidenpakket 1000** aan, dat telkens 1 kg **Oost-Pruisische kruiden** bevat voor de verbetering van de darmactiviteit, **Lüneburger kruiden** voor de activering van de nieren en dus de uitscheiding, en het **Schwabische-Alb-mengsel**, dat vooral de slijmvliezen in het lichaam ondersteunt. Deze drie mengsels alleen al bevatten 38 verschillende soorten kruiden. Een warmbloedig paard krijgt ongeveer 50 g per dag, wekelijks afgewisseld, d.w.z. de ene week het ene mengsel, dan het volgende. Deze 3 kg zijn voldoende voor ongeveer 2 maanden. Later zullen er andere mengsels zijn.

Onze **kloostertuin** is bijzonder rijk aan soorten, als een kleurrijke bloemenweide, met 28 verschillende kruiden; paarden zijn er dol op.

Kijk ook eens op onze website:
Basisvoeding voor paarden op

www.pernaturam.de/blog

Kloostergarten (Kloostertuin)

De Kloostertuin bevat 28 kruiden en geneeskrachtige kruiden om de dagelijkse voeding te verrijken. Deze verscheidenheid aan soorten levert de paarden een groot aantal belangrijke stoffen op, zoals vitale stoffen, antioxidanten en secundaire plantaardige stoffen. Deze diversiteit reguleert en brengt de darmflora in evenwicht, bevordert de spijsvertering, stimuleert het immuunsysteem, beschermt de lichaamscellen, met name de rode bloedcellen en de mitochondriën, tegen oxidatieve stress en bevordert de stofwisseling.

Met de kloostertuin wordt elke voeding in zijn verscheidenheid versterkt. Je kunt het na een paar dagen al aan de paarden zien.

Ostpreußen Kräuter (Oost Pruisische Kruiden)

De hoofdstoeterij van Trakehnen is gesticht op moerassige weiden, die ideale omstandigheden bieden voor allerlei parasieten, vliegen en ander ongedierte. Flora lijsten uit de 18e eeuw gaven informatie over de planten die er voorkwamen. In deze weiden en graslanden groeiden veel bitter smakende kruiden, die vooral de spijsvertering bevorderen en de bloedsomloop stimuleren. Paarden eten de relatief bittere Oost-Pruisische kruiden verrassend graag. Zij weten wat goed voor hen is. Hun spijsvertering verbetert snel doordat meer spijsverteringsafscheidingen worden geproduceerd door de maag, de darmen, de lever en de alvleesklier. Suikers en eiwitten kunnen beter worden gemetaboliseerd. Een opgeblazen buik door het vetmesten met gras komt minder vaak voor en een stabiele darm is altijd de voorwaarde voor een mooie huid en zijdezachte vacht.

Lüneburger Kräuter (Lüneburger Kruiden)

Dit mengsel vertegenwoordigt de gevarieerde flora van de heide met de nadruk op eliminatie en ontgiftiging. De Lüneburger kruiden zijn belangrijk voor paarden die er zonder duidelijke reden dof en vermoeid uitzien, maar vooral voor paarden die last hebben van huidproblemen omdat de eliminatie via de nieren, darmen en slijmvliezen onvoldoende is. De nieren zijn niet alleen het orgaan van de eliminatie, zij bepalen ook welke belangrijke stoffen in het lichaam blijven. Wij bevelen vaak een combinatie aan, vooral voor oudere paarden, met de HerbaCor kruiden voor de bloedsomloopfuncties of een zuiveringskuur waarbij leverstimulerende kruiden worden toegevoegd.

Schwäbische Alb-Mischung (Schwäbische Alb-mengsel)

Planten die op de arme kalkbodems van de Schwäbische Alb groeien, moeten het hoofd bieden aan hitte en droogte. Het is juist op dergelijke extreme plaatsen dat zich een bijzonder soortenrijke flora vestigt met planten die rijk zijn aan etherische oliën. Deze ingrediënten ondersteunen de slijmvliezen en de trilharen van de luchtwegen, zodat slijm beter kan worden opgehoest. Aantaste slijmvliezen worden verzorgd en het immuunsysteem wordt ondersteund. Vooral geïrriteerde hoest tijdens weersveranderingen in de herfst- en wintermaanden wordt verlicht. De kruiden van het Schwäbische Alb mengsel ondersteunen ook de slijmvliezen van de darmen.

Minerale voorziening

Rozemarijn
(*Salvia Rosmarinus*)

Voor IJslanders, Noren en robuuste pony's hebben wij twee speciale mengsels samengesteld, die speciaal zijn aangepast aan hun behoeften en hun metabolisme:

Flora Islandica Fjordweide met Heide, Weegbree, Tijm, Hartkruid, Andoorn, Heermoes, rode algen, Duizendknoop, knotswier, blauwe bosbes en aardbeiblad, ganzerrick en jeneverbessen en **Flora Islandica Hochweide** met Geitenbaard, Geel walstro, wilde roggewortel, blaaswier, zachte berkenbladeren, heermoes, wolfsklauw, IJslands korstmos, baardmos, wilgenroosje, kruidnagelwortel, havikskruid en berg vrouwenmantel. Rassen van het Iberisch schiereiland en Noord-Afrika hebben planten nodig die in arme grond groeien, waaronder veel lipbloemigen, zoals basilicum, bonenkruid, tijm, salie, rozemarijn. Deze zijn opgenomen in de **Toscana Mischung (Toscana mengsel)**, maar de **Schwäbische Alb-Mischung (Schwäbische Alb-mengsel)** bevat er ook enkele, zoals salie, Tijm, origanum en munt.

Daarnaast bieden wij vele mengsels aan die gezondheidsproblemen aanpakken, zoals eczeem, artritis, hoest, ontlastingswater, enz. Het is meestal nuttig om het probleem van het individuele dier te bespreken, per e-mail of telefoon, om een combinatie samen te stellen die zinvol is.

Minerale voorziening

Voor de voorziening van mineralen hebben wij **Orgamin®** samengesteld, een mineraalrijk mengsel ter vervanging van de gebruikelijke mineraalvoeders. **Orgamin®** bestaat uit schors, bladeren, vruchten, wortels, kruiden en zee-wiermeel. Zo zorgt u ervoor dat de toevoer zuiver biologisch en correct is voor de darmflora, zoals de natuur het bedoeld heeft, en niet synthetisch. Paarden zijn geen rekenopdracht. Ze behouden hun innerlijk evenwicht het best als ze worden gevoed op een manier die bij hun soort past.

Hoe beter een paard wordt voorzien van alle stoffen die nodig zijn voor het leven, hoe gezonder en efficiënter het zal zijn en blijven. Dit omvat niet alleen voedingsstoffen, maar ook vitale stoffen, die worden gegeven door kruiden en **Orgamin®**. Een zoutsteen en vers drinkwater moeten altijd beschikbaar zijn.

De werkelijke waterbehoefte van een paard is zo individueel en afhankelijk van vele factoren dat zij niet precies kan worden beschreven. Gemiddeld drinkt een paard ongeveer 30 - 50 liter water per dag.

Met **EquiBasal®** bieden wij een mengsel dat rijk is aan vitale stoffen voor alle paarden. De dagelijkse toevoer van vitale stoffen zoals antioxidanten, vitaminen, sporenelementen en essentiële aminozuren, zorgt voor een stabiele darmflora, een intact immuunsysteem en een glanzende vacht. In geval van huid- en vachtproblemen adviseren wij onze **Huf-Fell-Perfekt**

Oliën en vetten behoren uiteraard ook tot de basisvoorziening, maar niet uit grote jerrycans, maar in zeer kleine hoeveelheden. Paarden hebben zich in hun ontwikkeling niet aangepast aan de plotselinge vertering van grote hoeveelheden vet in het voer. Vetverbranding speelt slechts een ondergeschikte rol in hun metabolisme. Als continue eters hebben zij geen galblaas, maar wordt er voortdurend in kleine hoeveelheden gal afgegeven in de darm. De voor hen belangrijke vetzuren worden in de natuur gewonnen uit vette zaden, granen of kiemen. Dit volgen wij met ons **Energiekörner-Mischung (Energiezaden mengsel)**, dat vetrijke wilde zaden bevat. Een teveel aan olie verstoort de spijsvertering van het paard aanzienlijk en leidt er zelfs toe dat er minder in plaats van meer energie wordt opgenomen. Bovendien moet worden opgemerkt dat vooral de bijzonder waardevolle oliën zeer snel ranzig en dus giftig worden. Voor de meeste paarden en pony's is deze tot zover besproken toevoer volledig toereikend om hen van energie en alle voedingsstoffen te voorzien.

Krachtvoer

Heel vaak wordt het werk dat een paard tegenwoordig doet, volledig overschat. Zelfs paarden die 1 à 2 uur per dag worden bereden, hebben gewoonlijk geen extra krachtvoer nodig. Alleen wanneer uw paard te mager is, ondanks onbeperkte toegang tot gras of hooi, is een extra toediening van krachtvoer noodzakelijk.

Luzerne of **Esparsette (Esparsette)** zijn ideaal als gezond zetmeelarm krachtvoer. **Esparsette (Esparsette)** is een oude, aan luzerne verwante eiwitrijke voederplant, die vele uitmuntende eigenschappen heeft en daarom de voorkeur verdient boven luzerne. Het levert alle essentiële aminozuren en heeft een optimaal aminozuurprofiel voor spieropbouw. Voor werkpaarden, paarden die in de hoge sport lopen of endurance—ritten afleggen, of zogende merries, kan de hoeveelheid **Esparsette (Esparsette)** als krachtvoer worden afgestemd op maximaal 3 kg droge stof. Het is zeer geschikt voor het voeren van oude of zieke paarden.

Ook veulens en jonge paarden in de groei profiteren van de aminozuren, tannines en de goede verteerbaarheid. Indien het voeren van **Esparsette (Esparcette)** niet werkt, moeten de lever, de nieren, de pancreas en de darmflora dringend worden onderzocht.

Bij gebruik als basisvoer voor de kruiden- en mineralenvoorziening bevelen wij 100 tot 300 g per maaltijd aan, afhankelijk van de grootte van het paard. Voer de **Esparsette (Esparcette)** alleen geweekt; bij voorkeur niet te papperig maar eerder droog en brokkelig.

Graan

Alleen wanneer een gezond paard te mager is en te weinig energie heeft, ondanks het tot hiertoe beschreven aanbod, is het nodig extra krachtvoer te geven. Haver of gemalen gerst zijn in dit geval het meest geschikt.

Haver is het traditionele graan in de voeding van paarden in Midden-Europa. In Spanje, Portugal en de Arabische landen wordt traditioneel gerst gevoerd. Haver is geweldig — als de hoeveelheid goed is — en de meest verteerbare graansoort voor paarden. Het zetmeel in haver wordt snel omgezet in energie. Ongekneusd is beter dan gekneusd, zolang er geen problemen zijn met de tanden. Geplette haver kan niet worden bewaard, maar bederft snel door het ranzig worden van de vetzuren die het bevat.

Hele haver wordt intensief gekauwd, zodat het beter wordt uitgespeekeld en de rest van de spijsvertering optimaler verloopt.

Opgelet: Let op de goede kwaliteit! Haver is gevoelig voor schimmel en wordt gemakkelijker aangevallen door giftige schimmels en mijten dan bijvoorbeeld gerst of maïs.

Gerst is zeer energierijk voor paarden. De energie ervan stroomt langzamer in het metabolisme en stijgt daarom niet zo snel naar de top. Gerstkorrels zijn zeer hard en worden niet graag gekauwd. Ze moeten dus gekneusd gevoed worden. De harde kafjes van de volle granen kunnen het darmslijmvlies irriteren.

Voedselpiramide voor paarden

PerNaturam advies

Het metabolisme van het paard is vrij solide, zodat fouten in de voeding vaak lange tijd onopgemerkt blijven. Als de symptomen dan zichtbaar zijn, is het meestal al vijf over twaalf. Het organisme is niet meer in staat de fouten te compenseren en het paard wordt ziek.

De basisverzorging van onze paarden is zeer individueel. Als u vragen hebt of twijfelt over de beste manier om uw paard te verzorgen, helpen onze adviseurs u graag verder. **Bel of schrijf een e-mail.**

U vindt ook interessante teksten en informatie op de pagina **artgerecht**: www.artgerecht-tier.de/pferde

Hunsrucker Trift

Hunsrucker Trift het energieke basisvoer

De weg van de natuur volgend, hebben wij een mengsel samengesteld op basis van de plantendiversiteit van de vroegere veepadten (Triften). Wij vermijden consequent suiker, elke vorm van graan en de gebruikelijke vulstoffen. De meeste paarden hebben noch krachtvoer, noch muesli nodig. Hunsrucker Trift is gebaseerd op de natuurlijke behoeften van de paarden en bestaat hoofdzakelijk uit grassen en weidekruiden. Alleen aangevuld met geselecteerde bloemen en appelschillen.

Aangezien gebleken is dat de gebruikelijke lengte van gehakseld ruwvoer de eetduur niet verlengt en de spijsvertering integendeel zelfs belemmert, hebben wij bewust gekozen voor een kortere vezellengte. Hunsrucker Trift is uitstekend geschikt voor ALLE paarden als basisvoer voor dagelijkse kruiden- en mineralensupplementen. Het is ook ideaal als basisvoer voor paarden die gevoelig zijn voor de stofwisseling en de spijsvertering. Zelfs licht te voeren pony's en paarden hoeven dit niet te laten staan.

Met het voeren van **Hunsrucker Trift** heeft u een ruwvoerrijke en volledig natuurlijke basis voor iedere dag.

Goudsbloem
(*Calendula officinalis*)

PerNaturam GmbH
An der Trift 8
56290 Gödenroth
Duitsland

Verkooppartner in Nederland
Moerbekerweg 12
1732EL Lutjewinkel
Nederland

Bestelling & service
Ilse van Gemert
+31 619 716 352
Ilse.VanGemert@pernaturam.nl

Opmerking: Als u onze gids niet langer wenst te ontvangen, laat het ons dan weten, in overeenstemming met uw recht van verzet (art. 21 DSGVO), door een e-mail te sturen naar: bestellung@pernaturam.de.

Wij zullen dan onmiddellijk stoppen met het verzenden.